

GUIA D'APRENTATGE

FISIOPATOLOGIA. DIAGNÒSTIC PER LA IMATGE

1. FITXA DESCRIPTIVA

CODI D'ASSIGNATURA:

G102 – Fisiopatologia. Diagnòstic per la imatge.

TITULACIÓ:

Grau en Infermeria

ANY ACADÈMIC:

2025-2026

MATÈRIA:

Ciències de la Salut

SEMESTRE:

Primer y Segon
Assignatura anual

TIPUS:

Formació bàsica

GRUP:

Matí 1 / Matí 2 / Tarda

IDIOMA D'IMPARTICIÓ:

Classes: català i castellà
Recursos i materials: català, castellà i anglès

2. PROFESSORAT

TITULAR DE L'ASSIGNATURA:

Dr. Jorge Castizo Olier (jorge.castizo@sjd.edu.es)

PROFESSORAT:

Sra. Encarna Moreno Castañeda (encarna.moreno@sjd.edu.es)
Sr. Joan Pozas Pena (joan.pozas@sjd.edu.es)
Sr. Daniel Martínez Millan (daniel.martinez@sjd.edu.es)
Sr. Javier Beltrán Ramón (xavier.beltran@sjd.edu.es)
Sr. Francesc Xavier Oncins Casanova (francesc.oncins@sjd.edu.es)
Sra. Ivette Fernández Gibert (ivette.fernandez@sjd.edu.es)
Dr. Xavier Viñals Alvarez (xavier.vinals@sjd.edu.es)
Sr. Jordi Graells Estrada (jordi.graells@sjd.edu.es)
Dr. Alfonso Ferrández Roldán (alfonso.ferrandez@sjd.edu.es)

3. PREREQUISITS

Aquesta assignatura no té prerequisits.

4. OBJECTIUS

L'objectiu general d'aquesta assignatura és que l'alumnat adquireixi el coneixement necessari respecte als processos patològics que es produeixen a l'organisme. En aquesta assignatura s'estudiarà l'etiologia i els mecanismes desencadenants de les patologies, els signes i símptomes que produeixen i també les afectacions que generen tant en l'estructura com en la funció dels diferents òrgans i sistemes de l'organisme i que els acaben comprometent.

Aquests coneixements s'estructuraran en diferents bloc temàtics i es fonamentaran en els conceptes explicats a les assignatures d'Anatomia i Fisiologia. Un cop establerts els fonaments de l'assignatura, s'aniran treballant, de manera esglaonada, les principals patologies que afecten l'espècie humana, a partir d'una perspectiva basada en l'afectació dels diferents sistemes de l'organisme.

5. CRÈDITS

Aquesta assignatura es troba en extinció a causa del canvi de pla d'estudis. Així, l'assignatura consta de 15 crèdits ECTS, repartits en hores de contingut presencial i hores de dedicació al treball autònom per part de l'alumnat, per tal d'assolir els coneixements necessaris de l'assignatura.

6. BLOCS TEMÀTICS I ORGANITZACIÓ DE CONTINGUTS

UNITAT TEMÀTICA: INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA DIGESTIU.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DELS MICROORGANISMES.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA CARDIOVASCULAR.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA NERVIÓS I DEL DOLOR.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DE L'APARELL LOCOMOTOR.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA IMMUNITARI.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA RESPIRATORI.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA RENAL I URINARI.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL SISTEMA ENDOCRÍ.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DE LA PELL.
UNITAT TEMÀTICA: FISIOPATOLOGIA DEL CÀNCER.
UNITAT TEMÀTICA: HABILITATS CLÍNiques.

7. ENFOCAMENT METODOLÒGIC

TIPOLOGIA	OBJECTIUS	ACTIVITATS	% TEMPS PREVIST*
PRESENCIAL (a l'aula)	Classe magistral: L'objectiu d'aquestes sessions és resoldre dubtes sobre els continguts de l'assignatura, que hauran estat prèviament estudiats per l'alumnat.	El professorat resoldrà dubtes dels diferents temes i podrà plantejar casos o activitats.	24,5%
	Habilitats clíniques: L'objectiu d'aquestes sessions és adquirir les habilitats pràctiques bàsiques.	A l'espai de Simulació, es desenvoluparan, de manera pràctica, les diferents habilitats.	10,5%
DIRIGIT (fora de l'aula)	En aquestes tasques, es pretén que l'alumnat aprofundeixi en el temari, i que complementi i relacioni conceptes de l'assignatura.	Lectura d'articles, realització de qüestionaris, etc.	40,0%
AUTÒNOM (fora de l'aula)	Responsabilitzar l'alumnat per a que dediqui el temps necessari per superar l'assignatura.	Lectures, visualització de vídeos, presentacions, realització de cerques, esquemes, resums, etc.	25,0%

* Aquesta assignatura es troba en extinció a causa del canvi de pla d'estudis. En conseqüència, la informació mostrada a la taula anterior serà modificada d'acord amb la planificació del curs (vegeu el cronograma de l'assignatura).

8. COMPETÈNCIES

BÀSIQUES

- Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general i els sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements d'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un públic especialitzat com no especialitzat
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitat d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

GENERALS

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de presa de decisions i adaptació a noves situacions).

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar projectes / capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i expressar-se oralment i per escrit en català i castellà i una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat / capacitat de buscar, utilitzar i integrar la informació).

ESPECÍFIQUES

1. Pràctica professional, ètica i legal.
 - 1.1. Responsabilitat.
 - 1.1.1. Acceptar el deure de donar comptes i la responsabilitat dels propis judicis i actes professionals.
 - 1.1.2. Reconèixer i diferenciar la pròpia responsabilitat de la d'altres membres de l'equip de salut, professionals i no professionals.
 2. Prestació i gestió de cures.
 - 2.1. Prestació de cures.
 - 2.1.1. Valoració.
 - 2.1.1.1. Utilitzar un marc de valoració basat en l'evidència per recollir dades sobre la salut física, mental i aspectes socioculturals de la persona i grup.
 - 2.1.1.2. Analitzar, interpretar i documentar les dades obtingudes.
 - 2.1.2. Planificació.
 - 2.1.2.1. Establir prioritats per les cures en col·laboració amb la persona i grups.
 - 2.1.2.2. Identificar els resultats previstos i el temps per assolir-los en col·laboració amb la persona i grup.
 - 2.1.2.3. Revisar i documentar el pla de cures amb col·laboració de la persona i grup.
 - 2.1.2.4. Assegurar la continuïtat de les cures per assolir els objectius.
 - 2.1.3. Execució.
 - 2.1.3.1. Aplicar de forma efectiva d'acord al pla establert, les cures infermeres a la persona i grup.
 - 2.1.3.2. Respondre amb efectivitat a situacions imprevistes o ràpidament canviants.
 - 2.1.3.3. Educar la persona i grup per promoure l'autonomia i el control sobre la seva salut.
 - 2.1.3.4. Utilitzar els recursos de forma efectiva i eficient per promoure cures infermeres d'excel·lència.
 - 2.2. Gestió de cures.
 - 2.2.1. Pràctica interdisciplinar.
 - 2.2.2.1. Col·laborar amb l'equip interdisciplinar de salut per donar cures infermeres integrals.
 - 2.2.2.2. Facilitar la coordinació de les cures per assolir els resultats de salut esperats.
 3. Desenvolupament professional.
 - 3.5. Contribuir activament al desenvolupament professional continuat per millorar la pràctica infermera.
 - 3.6. Contribuir al desenvolupament professional d'altres membres de l'equip de salut.

9. RESULTATS D'APRENTATGE

L'estudiant, en finalitzar l'assignatura, serà capaç de:

- Conèixer els processos fisiopatològics, les seves manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia, en totes les etapes de cicle vital, elaborant diagrames de flux que mostrin els processos corresponents.
- Comprendre conceptes generals sobre l'emmalaltir de les persones des de la perspectiva:
 - De les diferents causes que els originen.
 - Dels mecanismes pels quals aquestes causes actuen de forma nociva.
 - Dels trastorns que produeixen en la funció i l'estructura dels òrgans i sistemes.
- Descriure un mapa conceptual dels grans síndromes.
- Vincular de forma raonada els símptomes i signes amb la seva patogènia i fisiopatologia corresponent, en la resolució de problemes clínics.
- Comprendre els principals gèneres i espècies de microorganismes d'interès en la patologia infecciosa humana, elaborant un treball al respecte.
- Reconèixer els mecanismes de defensa específics i inespecífics de l'organisme humà, relacionant-los amb la resolució d'un cas.
- Descriure els mètodes de control físics, químics i gasosos dels microorganismes, resolent problemes clínics concrets a través de simulacions i pràctiques de laboratori.
- Identificar els diferents tipus de mostres biològiques: sistemes de recollida i conservació, realitzant una simulació i una pràctica de laboratori al respecte.
- Descriure els principis bàsics del diagnòstic per la imatge.
- Conèixer les proves radiològiques més freqüents utilitzades a la pràctica assistencial, relacionades amb el diagnòstic de les malalties.

10. AVALUACIÓ

Les activitats d'Avaluació Contínua es detallen a la següent taula:

ACTIVITATS D'AVUACIÓ		% NOTA FINAL CONTÍNUA
Bloc 1	Prova avaluativa individual - Parcial 1	45,0%
Bloc 2	Prova avaluativa individual - Parcial 2	45,0%
Bloc 3	Habilitats clíniques	10,0%

Els criteris d'Avaluació Contínua són:

1. Els criteris d'avaluació són els que s'estableixen al document de "**CRITERIS D'AVUACIÓ DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU D'INFERMERIA DEL CAMPUS DOCENT DE SANT JOAN DE DÉU**" (Veure Aula Moodle Secretaria i Aula Moodle de l'assignatura)
2. Els Blocs 1 i 2 seran proves avaluatives individuals que inclouran els continguts treballats al llarg del curs. En cas de suspendre algun d'aquests blocs, podran ser re-avaluats.
3. Els Blocs 1 i 2 faran mitjana amb el Bloc 3 sempre que la nota entre ambdós exàmens sigui $\geq 5,0/10,0$.
4. És obligatòria l'assistència al Bloc 3 per a poder optar a superar l'assignatura. En cas de suspendre el bloc, podrà ser re-avaluat.
5. La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada final dels tres blocs, havent de superar-se amb una nota final $\geq 5,0/10,0$.

Pel que fa a l'opció d'Avaluació Única, l'única diferència serà que, si l'estudiant s'acull a aquesta modalitat, haurà de realitzar un únic examen de tota l'assignatura al final del curs.

11. REFERÈNCIES

REFERÈNCIAS GENERALS DE L'ASSIGNATURA

- Ackley BJ, Ladwig GB. Manual de diagnósticos de enfermería: guía para la planificación de los cuidados. Madrid: Elsevier; 2007.
- Alfaro- LeFevre R. Aplicación del proceso enfermero: fundamento del razonamiento clínico. Barcelona: Wolters Kluwer; 2014.
- Carpenito LJ. Manual de diagnósticos enfermeros. 14 ed. Madrid: Wolters Kluwer; 2014.
- Farreras y Rozman. Medicina Interna. 19a ed. Barcelona: Elsevier; 2020.
- Farreras y Rozman. Medicina Interna: Enfermedades del aparato digestivo, gastroenterología y hepatología. 17a ed. Barcelona: Elsevier; 2013.
- McCance, Hueter. Fisiopatología 8a ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2020.
- Noguer-Balcells. Exploración clínica práctica. 29a ed. Barcelona: Elsevier; 2022.
- Pastrana J. Fisiopatología y Patología general básicas. 2a ed. Barcelona: Elsevier; 2023.
- Porth. Fisiopatología. 10a ed. Madrid: Lippincott Williams and Wilkins. Wolters Kluwer Health; 2019.
- Prados G. Microbiología y parasitología. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2013.
- Smith, SF. Habilidades para enfermería clínica. Madrid: Pearson Educación; 2018. 2V.

REFERÈNCIAS D'HABILITATS CLÍNIQUES

- Carrero Caballero, MC. Tratado de administración Parenteral. Madrid: Difusión Avanzas de Enfermería, 2006.
- Dillon PM. Valoración clínica en enfermería. Barcelona: McGraw-Hill; 2008.
- González Gómez Inés Carmen, Herrero Alarcon Angustias. Técnicas y procedimientos de enfermería. Madrid: Difusión Avanzas de Enfermería; 2009.
- Jamieson Elizabeth M, Whyte Lesley A, McCall Janice M. Procedimientos de enfermería clínica. Barcelona: Elsevier; 2008.
- Ruiz, J. Martín, MC, García- Penche, R. Procedimientos y técnicas de Enfermería. Barcelona: Ediciones ROL, SA 2006.
- Técnicas de enfermería clínica: de las técnicas básicas a las avanzadas. Madrid: Pearson Educación; 2008.